

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 2 | juni 2023 | pris 20 kr

www.nejtilleu.se

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 2 - juni 2023

Löpnummer 170

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare:

Eva-Britt Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth

Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:

Beng-Åke Berg, AnnaLisa Eneroth,

Marie Ericsson, Per Hernmar,

Jan-Erik Gustafsson,

Kerstin Nordqvist

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta c/o Eneroth,

Furutåvägen 36 A, 352 54 Växjö

Telefon: 073-026 0330

e-post: ansaene26@gmail.com

Omslagsbild: Robert Nyberg

Adressändring och prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Nästa nummer utkommer

i september 2023

Manusstopp 15 augusti

Tryck: DanagårdLITHO AB

Göteborg 2023

Rikskansli och materialkontor:

Folkrörelsen Nej till EU

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Telefon: 031-701 01 77

e-post: kontoretgbg@nejtill.eu

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidsjukskrivna,
pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07-4

LEDARE

Partipolitiskt oberoende

Demokratiskt EU-motstånd

Varning för EU:s bankunion !!!

AR 2008 GICK INVESTMENTBANKEN Leeman-Brothers i konkurs. Det kom att påverka stora delar av världens ekonomier. Speciellt svårt blev det för Euro-området. Eftersom krisen i Euro-området inte bara blev en finanskris utan även fördjupade de inbyggda ojämlikheter, som är inbyggda i Euro-systemet med klyftan mellan rika och fattigare länder - utan mekanismer till justering. Fortfarande tio år senare har dessa länder ännu inte kunnat hämta in vad som förloras då.

PÅ ETT TIDIGT PLAN konstaterades att behovet av att reglera bankmarknaden var nödvändigt för att få en stabilare finansmarknad. Tidigt framhölls exemplet från USA där man efter den stora finanskrisen 1929 med Glass-Steagal Act (1933), där bankerna tvingades separera vanlig bankverksamhet och investeringsbanker. Inom EU-kommissionen tillsattes en grupp för att komma med förslag. I gruppen ingick representanter för bland annat bankerna franska BNP Paribas, Goldman Sachs, Citigroup samt spanska BBVA. Gruppens slutsats blev att någon reglering av finansmarknaden inte behövdes men väl ett system för tillsyn.

Resultatet blev EU:s bankunion som helt fokuserar på tillsyn, men det innebär inte någon stabilisering och reglering av banksektorn. De ekonomiska medel som bankunionen kommer att förfoga över 2024 är 70 miljarder euro vilket kan jämföras med euro-krisen, som kostade 38 biljoner euro (Haar 2022). I bankunionen ingår även en avvecklingsmekanism om en storbank kraschar. Avvecklingsinsatsen 2017 för den krisande Spanska banken Banco Popular var att säljas till storbanken Santander för en euro. Samma år beslöt samma instans att två instabila italienska banker skulle ges statsstöd med 39 miljarder danska kronor. Kronor för att skona sina investerare. Detta visar att bankunionen kommer att fungera så att den gör storbanker ännu större men landets statskassa fattigare.

OM OCH NÄR NÄSTA internationella finanskris kommer får vi räkna med att krisen för EU dessutom blir en kris för de obalanser som Euro-området har - med den stora klyftan mellan under- och överskottsländer. För Sveriges del tillkommer även den stora privata skuldsättningen - mycket en effekt av lån för att finansiera bostäder på den kommersiella bostadsmarknaden - ett resultat av att EU anser att marknaden är lösningen på alla problem. Om Sverige dessutom går med i EU:s bankunion riskerar vi att tvingas betala för krisande banker i Euro-området.

Nej till EU:s bankunion!

Åsikter som förs fram i signerade artiklar är skribentens egna och uttrycker inte nödvändigtvis Folkrörelsen Nej till EU:s ståndpunkter.

Svexit

Skärpt EU-retorik – SD fortsatt för EU

ÅR 2019 SVÄNGDE Sverige Demokratierna (SD) och Jimmy Åkesson från EU-motstånd till en EU-kritisk position. EU-motståndet byttes ut mot en ”pragmatisk” (resultatinriktad) linje där man skulle ta ett steg i taget och det första steget var att ”verka inifrån för att minska och få bort dagens överstatlighet och i stället föra tillbaka beslutandemakten till Sverige”. Redan under valkampanjen 2016 i den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskapet, stödde SD David Camerons linje om nej till Brexit med undantag för EU-regler. Cameron förhandlade till sig några eftergiftskompromisser, men inga avgörande förändringar ingick. Inget om ”stärkande av det Brittiska domstolsväsendet” fanns i uppgörelsen eller EU-domstolens överhöghet. Av den brittiska väljarkåren så röstade 52 procent för Brexit och 48 procent för att stanna kvar.

SD OCH ÅKESSON vet att det inte är lätt att få till annat än eftergiftskompromisser med EU. Därför föreslår de ändringar av Sveriges grundlag för att man ska kunna skrämma EU till eftergifter genom att förbereda för möjligheten till utträde. Åkesson och SD föreslår:

- att det införs ett folkomröstningslås i svensk lag
- att ta bort skrivningar om svenskt EU-medlemskap i grundlagen
- att en utredning om svenskt överimplementering av EU-direktiv med mera

MEN MAN KAN UNDRÄ, var var SD när man röstade igenom dessa saker?

- att ta bort skrivningar om EU-medlemskapet i grundlagen är mycket bra, samt ett folkomröstningslås mot EU-direktiv som förstör svensk lagstiftning.
- att utreda vad EU-medlemskapet har inneburit för Sverige är bra – men SD bör också utreda hur bra strategin fungerat om att ”ta ett steg i taget” och att verka inifrån för att förändra EU” – både vad gäller SD:s eget arbete i EU-parlamentet och alla andra som sedan 1994 lovat att förändra EU inifrån.
- även om SD och Åkesson mot all förmodan skulle kunna få igenom några symboliska eftergiftskompromisser från EU, så avgörs dessa ändå i sista hand av EU-domstolen.

Fullt nationellt oberoende är något helt annat.

UNDER EU-PARLAMENTSSVALEN brukar kandidaterna tävla om vem som är mest EU-kritisk. I valrörelsen inför EU-parlamentsvalet 2024 kommer nog SD att vinna på att blåsa upp sin

EU-kritik, så att väljarna tror att SD är EU-motståndare. Men då går det inte att sitta i riksdag och EU-parlamentet och rösta för majoriteten av alla EU-förslag.

SD står för en auktoritär EU-kritik som syftar till ett nationalistiskt projekt, där mångfald och folklig demokrati ska bort. Även om SD nu levererar skarpare EU-kritik, så ändras inte det

Foto: Kerstin Nordqvist

Jimmy Åkesson

faktum att de bästa EU-kritiker är de verkliga EU-motståndarna. Och då hjälper det inte att man driver en EU-kritik liknande den som Victor Orban står för – en svuren EU-kramare – så länge EU-bidragen regnar över Ungern.

Ett demokratiskt EU-motstånd är något helt annat.

Per Hernmar

Faktaruta:

EU:s eftergiftskompromisser 2016 till David Cameron, Storbritanniens premiärminister

1. Välfärden – nödbroms för att begränsa en EU-arbetstagares sociala förmåner. Bland annat att barnbidraget skulle anpassas efter nivån i hemlandet. Begränsningen gällde max fyra till sju år
2. Länder utanför eurozonen ska inte behandlas mindre förmånligt. Länderna utanför euron ska ha rätt att ta upp euro-problem på toppmötena
3. Fördragsändring där Storbritannien får undantag för euron och EU:s ”allt tätare samarbete”

[klipp & kommentarer]

Ett nytt socialt kontrakt

Europa vänner (Friends of Europe) är en organisation som finansieras och stöds av EU-kommissionens program för Medborgare, Jämlikhet, Rättigheter och Värden (CERV). Programmet lanserades 2021 och kommer att fortgå till och med 2027.

Europas vänner arbetar nu med ett initiativ som kallas Förnyelse av det sociala kontraktet (Renewed Social Contract). De skriver att, i EU finns ett växande gap, som kan uttryckas som att EU:s ekonomi har ett "socialt golv" och ett "miljötak". Tillåts gapet växa kan det leda till en social- och miljökatastrof.

Man skriver att den "nyliberala konsensusperioden" inte längre är uthållig både ur social- och miljösynpunkt. Man skriver att en snabb digitalisering, covid-pandemin och Ukrainakriget praktiskt taget över en natt omdefinierat förhållandet mellan individ och samhälle och förutspår att kommande beslut, som att sluta med statliga subventioner, uppnå energi oberoende och betala tillbaka den offentliga skulden antingen kommer att stärka det nuvarande sociala kontraktet eller få det att bryta samman.

Europas vänner vill undvika en katastrof genom att utmana ojämlikheten, gynna en grön omvandling av ekonomin, gynna ett nytt ledarskap och formulera om Europas roll i världen. De säger sig arbeta med en förhandlande demokrati genom sina existerande nätverk, partners, civila nätverk och inte minst genom Europas vänners program för Unga Europeiska ledare (European Young Leaders EYL40), som syftar till att fostra ett nytt europeiskt ledarskap.

Inför EU-parlamentsvalet 2024 avser Europas Vänner publicera ett förberedande dokument som skissar på nya åtgärder för ett förnyat socialt kontrakt som sägs ska "socialiseras" bland europeiska och nationella myndigheter och institutioner.

Jan-Erik Gustafsson

Det kommande kriget mot Kina

Så heter en dokumentär av John Pilger, som är en är en australisk journalist och dokumentärfilmare. Filmen hade premiär i december 2016, men tyvärr verkar den vara mer aktuell än någonsin.

Han har skrivit en ny essä i 30 april år under rubriken **"There is a war coming shrouded in propaganda. It will involve us. Speak up"** bland annat att:

...”Året Nato invaderade Libyen, 2011, tillkännagav Obama vad som blev känt som 'svängpunkten till Asien' (pivot to Asia) Nästan två tredjedelar av USA:s flottstyrkor skulle överföras till Asien-Stillahavsområdet för att 'konfrontera hotet från Kina', enligt hans försvarsminister.

Det fanns inget hot från Kina; det fanns ett hot mot Kina från USA; cirka 400 amerikanska militärbaser bildade en båge längs kanten av Kinas industriella kärnområden, som en tjänsteman från Pentagon med godkännande beskrev som en 'snara'.

Samtidigt placerade Obama ut missiler i Östeuropa riktade mot Ryssland" och "som ökade utgifterna för kärnstridsspetsar till en nivå som var högre än någon amerikansk administration sedan det kalla kriget”...

"Obama och hans administration visste mycket väl att kuppen

Sverige hänger inte med

I Svenska Dagbladet Debatt den tolfte maj skriver statsvetarna Frida Stranne och Trita Parsi att "Världen förändras -men Sverige hänger inte med". Det är en anmärkningsvärd artikel då den bryter mot etablerade medias (MSM) ensidiga berättelse om den så kallad europeiska säkerhetsordningen och Ukrainakriget. Vi citerar artikelns första stycke:

"Det är numera ett faktum att den världsordning där USA är den helt dominerande supermakten är på väg att ta slut. Utanför västvärlden är det få länder som inte har insett detta. I Europa däremot, tycks det bara vara Macron – om än med sin karakteristiska klumpighet – som vågar uttala att det vi nu bevittnar är en ny ordning av "multipolaritet" och att EU bör agera utifrån den realiteten och möta de förändringarna på ett sätt som maximerar vår säkerhet och välfärd. Vad Macron också insett är att en majoritet av världen utanför EU välkomnar en ny världsordning där varken USA eller Kina kan dominera. Om man förstår denna förändring blir det svårbegripligt att Sverige – utan debatt – väljer att gå i motsatt riktning och knyta sin säkerhet till illusionen om fortsatt amerikansk unipolaritet".

Det måste påpekas att under det svenska ordförandeskapet är det regeringens högst prioriterade uppgift att stödja EU och kriget i Ukraina militärt, ekonomiskt och humanitärt tills, enligt försvarsminister Pål Jonson och EU:s utrikeschef Josep Borell, Ryssland kapitulerat och Ukraina vunnit kriget.

Jan-Erik Gustafsson

Bild från The Coming War on China - a film by John Pilger Dartmouth-Films

som hans biträdande utrikesminister Victoria Nuland skickades för att övervaka mot Ukrainas regering 2014 skulle provocera fram ett ryskt svar och förmodligen leda till krig. Och så har det gjort”...

Han avslutar med att skriva:

...”Om de nuvarande propagandisterna får sitt krig med Kina kommer detta att vara en bråkdel av vad som komma skall. Säg ifrån!”

Det talas om att Nato och Taiwan diskuterar att utvidga sin verksamhet till Asien-Stillahavsområdet och USA skickar kärnvapenbestyckade u-båtar till Sydkorea. Detta berör helt säkert även EU eftersom Nato fungerar som EU:s försvarsorganisation.

En artikel om filmen finns publicerad i **kritiska eu-fakta nr 144** sida 6 som går att läsa i pdf-format på vår hemsida. Filmen i sin helhet går att se på youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=kJa8jiD8bxA> (engelska undertexter)

EU:s fiskeflottor maximerar sina fångster - med hållbarhet som argument

Enligt nättidskriften Politico används EU:s fond för hållbart fiske, som en hävstång för att underlätta för europeiska fiskeflottor, för att fortsätta fiska stora kvantiteter tonfisk i Indiska oceanen. Fiskebåtar från EU, de flesta från Frankrike och Spanien, fångar en tredjedel av tonfisken i dessa vatten, trots protester från IOTC (Indian Ocean Tuna Commission), en internationell organisation, som övervakar fisket i området.

EU ANVÄNDER SIG AV ett så kallat fiskepartnerskapsavtal, som ofta sluts med fattiga länder, som är tidigare kolonier. Fiskepartnerskapsavtalen ger EU möjlighet att köpa in sig i andra länders vatten, så att deras fiskeflottor kan öka sina fångster. Kritikerna ser dem som en hävstång för EU, medan EU-kommissionen hävdar att avtalen fokuserar på resursbevarande och ekologisk hållbarhet.

Den gulfenade tonfisken i Indiska oceanen hotades av överfiske redan 2015. Medlemsländerna i IOTC har efter det försökt hitta sätt för att öka återväxten, bland annat med hjälp av begränsningar av fisket, något som inte hör sammans av EU och deras fiskeflottor. Till sin hjälp har de stora flytande fångstanordningar gjorda av plast eller trä som drar till sig fisken. Dessa fångstanordningar leder enligt forskare till överfiskning och plastföroreningar.

NU KRÄVER ELVA nationer i IOTC att användningen av fångstanordningarna ska begränsas, för att ge fiskstammarna en möjlighet att återhämta sig och har föreslagit att det införs ett 72-dagars tillfälligt stopp varje år och en minskning av hur många fiskeredskap som kan användas.

EU har, enligt Politico, lanserat en kampanj för att stoppa kravet på inskränkningar av det europeiska fisket i Indiska oceanen. De vill i stället få använda fler fångstanordningar.

– EU vill inte utsättas för restriktioner i sitt fiske, de vill fortsätta att dra in sina fångster, som är väldigt stora, säger en talesman för organisationen.

EU:S TALESMAN MARCO VALLETTA hävdar att förslaget snarare handlar om en grupp länders kommersiella intressen och att ett 72-dagars stopp enbart kan genomföras om det finns tillräckliga vetenskapliga belägg för att metoderna är skadliga, vilket ännu inte är bevisat.

– Vi är förvånade över det starka motståndet från EU, som vanligtvis brukar agera enligt försiktighetsprincipen, säger forskaren Hussain Sinan från Maldiverna.

EN OMRÖSTNING I IOTC ledde till att förslaget om 72-dagars-stoppet segrade, men en passus i avtalet säger att de medlemsländer som inlämnar protester inom 120 dagar, inte behöver hörsamma besluten. Fiskeflottorna från EU fiskar därför oförtrutet på.

Moratoriet på 72 dagars stopp för flytande fångstanordningar kan ses som ett sista försök att hindra artens utrotande. Andra områden i tropiska vatten har redan förbjudit flytande fångstanordningar inför hotet om överfiske. Målet är, enligt Världsnaturfondens (WWF:s) talesman Umar Shahid, att minska fiskets påverkan på miljön. Det skulle ge det unga beståndet en chans att växa under högsäsongen och ge arten en chans att återhämta sig. För vissa stater handlar det också om rätten för alla länder att fiska. Nu drar EU upp de största kvantiteterna på grund av sina effektiva fångstredskap.

SOMALIA VAR ETT AV de länder som röstade ja till ett tillfälligt stopp för flytande fångstanordningar.

Enligt chefen för Somalias fiskeriministerium Mohamud Baruddin får fiskebestånden inte minska ännu mer. Fem år av torka har lett till att boskap har dött och barn är undernärda.

– Dessa människor som redan lider av torkan har bara fisken kvar, säger han. Det industriella fisket utnyttjar det faktum att vi har svårt att skydda våra kuster. Att göra så mot svältande människor är omänskligt.

Marie Ericsson

Foto: William Murphy

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>

EU:s nya migrationspakt förstärker Fästning Europa – finns det hopp?

Hur kan vi förändra EU:s och Sveriges flyktingpolitik? Attityderna mot asylsökande hårdnar alltmer både på nationell nivå och från EU:s lagstiftare, som planerar för en ny migrationspakt. Under webinariet Hur kan vi förändra EU:s och Sveriges flyktingpolitik, som var en del av Antirasistisk aktionsvecka 8-16 maj gjordes ett försök att besvara frågan.

MED TIDÖAVTALET GÖR svensk invandrapolitik en oöverträffad högersväng där tongivande politiker i Sverige Demokraterna (SD) till och med vill lägga sig på en nivå under de av EU beslutade lägstanivåerna när det gäller asylfrågorna. EU har samtidigt jobbat fram en ny migrationsstrategi, som är svår att acceptera för den som känner solidaritet med jordens flyktingar. Det är en trist utveckling, menade deltagarna i seminariet, som kom med några intressanta förslag till alternativa lösningar för att vända utvecklingen.

Den nytillträdde regeringen har tillsammans med stödpartiet SD slagit fast den gemensamma politiken i det så kallade Tidöavtalet. Där finns en obegränsad mängd förslag för att begränsa asylsökandes möjligheter att vistas och leva i Sverige. Kamal El Salim från Tillsammansskapet som granskat Tidöav-

KAMAL KONSTATERAR ATT det är trist att höra ett sådant uttalande från en socialdemokrat. Den nuvarande regeringen med SD som stödpartner har sedan öppnat portarna för en mängd förslag för att försvåra och försämma för de asylsökande som sökt sig till Sverige genom till exempel borttagandet av permanenta uppehållstillstånd, sämre tillgång till välfärdstjänster och anmälningsplikt för lärare, sjukvårdspersonal och andra, om de misstänker att en person inte har uppehållstillstånd. Till och med barnen drabbas då man vill begränsa möjligheten att beakta de särskilt ömmande omständigheter som tidigare använts för att värna flyktingbarn.

– Avtalet går stick i stäv med de intentioner som man haft som mål med paradigmskiftet. Det kommer att göra utanförskapet värre och förstärka skuggsamhället, säger Kamal.

TIDÖAVTALETS SKRIVNINGAR sammanfaller med framtagandet av EU:s nya migrationspakt som tillkommit på grund av attitydskiftet efter flyktingkrisen 2015 och har drivits hårt av den svenska kommissionären för inrikesfrågor, socialdemokraten (s) Ylva Johansson som även ansvarar för migrationsfrågorna.

– EU:s asylpolitik är fastslagen i CEAS (Common European Asylum System) som har funnits sedan 1999 berättar Ellie Cijvat från Jordens vänner. Det är en gemensam procedur som ska bygga på de mänskliga rättigheterna, FN:s flyktingkonvention, EU:s skyddsgrundsdirektiv och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

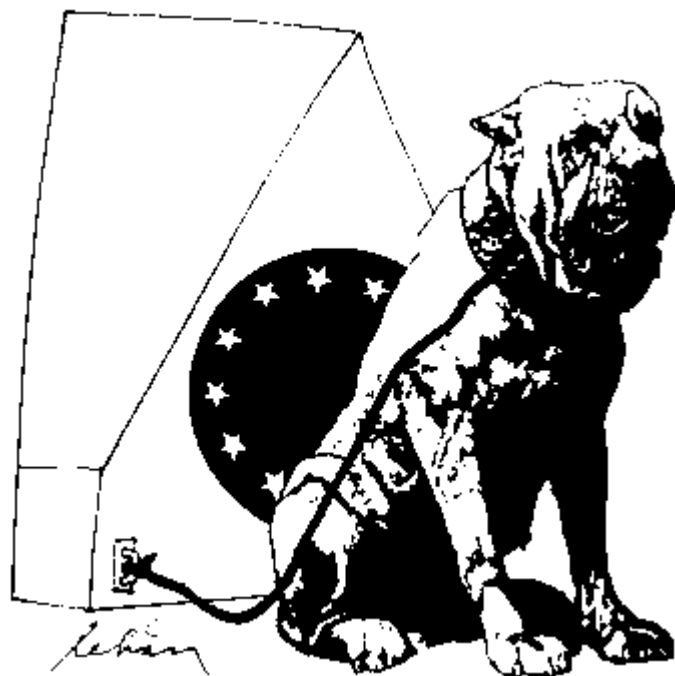
– Eftersom hon företräder ett parti som anser sig ha inlet paradigmskiftet i Sverige kan man misstänka att även hon har den attityden med sig, säger Ellie Cijvat. Ylva Johansson har dock fått backa på flera punkter där andra EU-kommissionärer velat visa en mer medmänsklig attityd. För några veckor sedan ställde sig EU-parlamentet bakom migrationspakten, som diskuterats sedan 2020. Bakgrunden är att man ville aktualisera migrationslagstiftningen, inte minst på grund av att vissa länder år 2016 hade dragit sig ur Dublinförordningen*.

ENLIGT KAMAL EL SALIM finns det ett ökat motstånd mot en liberal flyktingpolitik i Sverige. Men många önskar också att se en annan politik än den vi har idag.

– Hur vänder vi den negativa utvecklingen, frågar Ellie Cijvat?

– Vi måste nu arbeta tillsammans över gränserna för våra rörelser menar Kamal El Salim. Klimatrörelsen, asyrlörelsen, fredsrörelsen, kurderna. Vi måste bredda våra allianser nu. Den enda vägen framåt är sammanhållning.

– Många hyggliga svenskar förstår inte vad vi pratar om, så vårt arbete måste vara att informera, informera och informera, säger Karin Fridell Anter från Stöttepelaren. Hon menar att det är jätteviktigt att nå ut till de som hon kallar den ”välmenande allmänheten”. Kamal håller inte med utan tycker att man har en övertro på att man ska kunna övertyga människor att agera. I stället måste det skapas en rörelse som kan ställa krav på politikerna, säger han. Kamal, seminariedeltagare, inflikar att han håller med Kamal och har ett förslag om att man bör bjuda in

talet med avseende på invandringspolitiken, menar att det är ett paradigmskifte i svensk politik som vi nu ser. Kamal menar också att det finns en bred politisk hållning för att förklara den invandringspolitik som förts för skadlig. Till stöd för sin åsikt citerar han den tidigare stadsministern Magdalena Andersson som i ett uttalande redan 2022 (Omni 25 oktober 2022) sa:

– Vi genomförde paradigmskiftet - 2015.

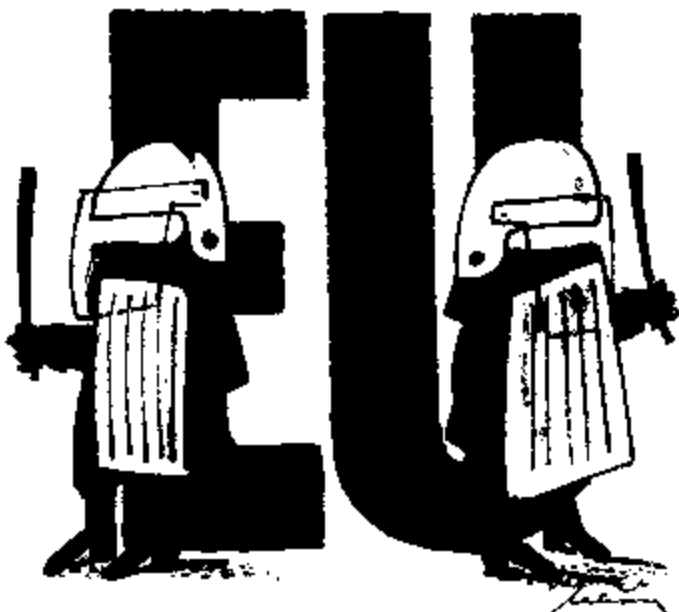

Bild: Robert Nyberg

journalister och diskutera hur de kan lyfta dessa frågor i medierna. Undertecknad inflikar att de grundläggande besluten kring asylpolitiken fattas ju i EU och undrar hur man kan få inflytande över EU:s beslutsprocesser. Ellie Cijvat menar att det är svårt, möjligen skulle det gå att nå fram via en enskild representant i EU-parlamentet. Kamal bryter av och för tillbaka frågan till den lokala nivån där allt enligt honom måste börja.

– **NÄR VI BYGGER RÖRELSEN** blir vi som en våg i havet, och ju större vågen blir, desto starkare blir vi. Får vi en tillräckligt stark gräsrotsrörelse måste även politikerna lyssna på oss och göra som vi vill, menar Kamal El Salim.

Marie Ericsson

* Dublinförordningen handlar om att den asylsökande ska få sin asylansökan prövad i det första EU-land hen anländer till.

Faktaruta:

Vad innebär EU:s nya migrationspakt?
Man talar om ett ramverk med fyra huvudpelare:

Regler för hur personer utanför EU:s gräns ska granskas

- Screeningförfarande vid yttre gräns – snabbbedömning av asylsökandes skyddsbehov, kan leda till att skyddsberättigade avvisas vid gränsen på grund av felbedömningar
- Gränsförfaranden – hur behandlas asylsökande vid EU:s gränser, risk för permanenta flyktingläger vid gränserna
- Förstärkning av gränsbevakning och kamp mot människosmugglare och människohandel (trafficking)

Asyl och migrationsförordningen

- Revidering av bestämmelser om vilken medlemsstat som har ansvar för en asylsökande, Dublinförordningen ersätts
- Utökande av Eurodacförordningen* – fler register och databaser

Procedur vid asylhantering

- En ny mekanism för solidaritet mellan medlemsstater – de asylsökande fördelas mellan länderna, kontroversiell fråga bland annat i Sverige
- Inrättandet av en Europeisk asylbyrå – operativ och tekniskt stöd till EU-ländernas myndigheter

Krishantering

- Ett regelverk för att hantera krissituationer och force majeure** – till exempel Ukraina
- Ökat fokus på att underlätta för vissa former av reguljär migration

Den 20 april godkände EU-parlamentet förslaget till EU:s migrationspakt. Nu har även EU:s ministerråd godkänt pakt

I rapporteringen från ministerrådet däremot betonas begreppet "Obligatorisk Solidaritet" vid fördelning av migranterna

- dels genom en nyckel - baserad på bland annat BNP***
- eller om medlemslandet i stället vill betala ett annat land att ta emot tilldelade flyktingar för cirka 200 000 - 250 000 kronor/flykting
- Det övergripande målet är att få ner migrationsvolymerna och genom snabb-behandling kunna avvisa fler, inte minst ekonomiska flyktingar.

Eurodac är en databas över fingeravtryck från alla personer över fjorton år som sökt asyl i någon av Europeiska unionens medlemsstater, Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz eller som har passerat en medlemsstats yttre gräns (gräns mot ett tredjeland) olagligen.

** (franska för övermakt) är en juridisk term för övermäktiga eller obemästerliga krafter, oväntade eller oförutsägbara händelser och effekter som inte kan hanteras på sedvanligt vis

*** Bruttonationalprodukten

[folkrörelsen nej till eu]

Folkrörelsen Nej till EU:s 21:a kongress

Nej till EU:s massövervakning

EU-kommissionen har presenterat ett omfattande lagförslag för att kunna ta kontrollen över all digital information via data och mobil-trafik. Förslaget omfattar även krypterad trafik. Därmed går EU längre än USA:s omfattande övervakning av digital information.

Enligt EU-kommissionen är syftet att förhindra barnpornografi och grooming. Men systemet går lätt att använda också för helt andra syften – att spionera på medborgarna. Alla privata bilder, familj eller intima bilder ska kontrolleras. Alla samtal även med psykolog, jurist, politisk aktivitet, affärshemligheter, uppfinningar mm kommer vara föremål för kontroll och full möjlighet att avlyssnas. Visselblåsare kommer att kunna spåras. Redan har fem EU-medlemsstater fällts för att ha använd avlyssningsprogrammet Pegasus. Med EU-förslaget Chat control öppnas oändliga möjligheter att fullfölja sådana intentioner.

Lagförslaget Chat control bryter mot Europakonventionen och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, som säger att alla har rätt till ett privatliv och privat korrespondens.

Nej till EU:s massövervakning; Chat control

Försvara de mänskliga rättigheterna

Nej till EU-reglerad marknadsanpassad välfärd

När Sverige gick med i EU 1994 kunde EU-politiken på alvar börja implementeras. Samhällsburen infrastruktur som post, telefoni, järnväg och el skulle avregleras och drivas på kommersiell grund. Avreglering av den offentliga sektorn kunde nu ta ordentlig fart. Motiveringen var ökad valbarhet. Resultatet har blivit en uppsplittrad offentlig sektor med ökad byråkrati, sämre produktivitet och ökade kostnader. Valbarheten har gynnat socioekonomiskt starkare grupper och bidragit till ökad ojämlikhet. Den avreglerade skolmarknaden, som är en frivillig tillämpning av EU:s konkurrens lagstiftning samt EU-avregleringen av allmännyttan och bostadsmarknadens kommersialisering är nyckelfaktorer i frågan om utvecklingen av socioekonomisk ojämlikhet. I EU:s välfärdssamhälle minskar utrymmet för en solidarisk välfärdspolitik. Då ökar hemlöshet, barnfattigdom, fattigpensionärer och utrymme för att alltid kunna ha råd med dagliga måltider – i Sverige och de andra EU-medlemmarna. Detta är också bakgrundsfaktorer tillsammans med utanförskap och frustration som bidrar till kriminalitet.

Försvara den nordiska välfärdsmodellen

Nej till av EU avreglerad marknadsanpassad välfärd

[folkrörelsen nej till eu]

6 – 7 maj i Jönköping
Uttalanden

EU:s auktoritära utveckling

Trots högtidliga formuleringar om EU:s grundläggande värden i Lissabonfördragets portalparagraf påverkas EU idag av ett flertal faktorer i auktoritär riktning. Under pandemin vidtogs i många länder auktoritära åtgärder som till exempel utgångsförbud. Många av världens länder har dessutom infört begränsningar i yttrandefriheten och demokratiska rättigheter. Politiskt obunden medierapportering kan inte säkerställas i Bulgarien, Malta, Ungern, Polen och Slovenien. Ytterligare nio medlemsstater anses risken medelhög för att inte kunna uppfylla grundläggande krav på yttrande och tryckfrihet.

EU:s konfliktytor gentemot Ryssland och kriget i Ukraina påverkar också grundläggande värden som yttrande och tryckfrihet, tex genom Europeiska rådets beslut 22 mars om att stänga ner de Ryska nyhetssajterna RT Russia och Sputnik. I det allt tätare militära samarbetet mellan EU och Nato har Sverige i sitt samarbete med Nato infört en medielag som kriminaliserar avslöjande nyheter om samarbetande nationer och parter. EU lägger nu fram ett omfattande lagförslag om allmän kontroll över all kommunikation på internet – även omfattande krypterad trafik dvs. en lagstiftning som är mer omfattande än vad som gäller i både USA och Kina. Samtidigt förhandlar EU om en allmän medielagstiftning. Det innebär att EU tar kontrollen över medlemslänternas egna medielagstiftningar och att detta ytterst tolkas av EU-domstolen. Den politiska agendan inom EU påverkas också av den ökande invandringsfientligheten och rasismen. Invandrarfientlig opinion och partier fungerar som en effektiv press på både nationellt och alleuropeiskt plan. Detta genom antingen fungera som stödpartier åt andra partier eller genomföra sin politik i egen regeringsställning. Många av EU:s och EU-ländernas partier ser sig tvingade att kompromissa med dessa partier och opinioner. EU:s flyktingpolitik har tolkats mycket brutalt vid EU:s yttre gränser där EU:s gränspolis Frontex uppträtt med storbrutalitet och förnedrande behandling av flyktingar. I EU:s restriktiva flyktingpolitik ingår att EU:s granskländer ska stå för uppgiften att förhindra flykt till EU vilket bidrar till att dessa länders flyktinghantering militariserar och påverkar de demokratiska värdena i dessa länder negativt.

Nej till minimilöner

Inför Sveriges medlemskap i EU lovad ansvarig EU-kommissionär att ett svenska EU-medlemskap inte skulle påverka den svenska modellen med kollektivavtal. 2003 kom EU:s arbets-tidsdirektiv. Det har EU nu påpekat att Sverige inte implementerat – vilket nu drabbar bland annat anställda i brandförsvaret. 2007 dömde EU-domstolen att svenska fackföreningar inte får kräva svenska kollektivavtal för utstationerad arbetskraft. Detta mildrades dock 2017 när riksdagen beslöt att möjliggöra att kräva svenska kollektivavtal för utstationerad arbetskraft men med EU:s hårda kärna med miniminivåer. 2022 medförde EU:s krav på flexiblare anställningsskydd ett nytt huvudavtal mellan arbetsmarknadens parter. Nu kräver EU att medlemsländerna inför minimilöner.

Minimilöner är oftast statligt reglerad löner satta på en nivå under kollektivavtalens lägsta nivå. Minimilöner är oftast så knappa att det leder till institutionell fattigdom och att arbetstargarna tvingas att ha flera jobb för att klara sin försörjning. Minimilöner är således ingen lösning på EU:s fattigdomsproblem – snarare en helt igenom kontraproduktiv åtgärd vad gäller fattigdomsbekämpning.

De låga ersättningsnivåerna utgör dessutom en dragningskraft för enskilda företag och hela branscher att hellre basera sina löner på minimilöner än på kollektivavtal. Detta kommer att försämra den fackliga kontrollen av arbetsmarknaden och riskerar därmed att försämra även arbetsmiljöarbete, försäkringar och andra förmåner. Därmed öppnar minimilönernas införande upp för fortsatt utveckling av oreglerad arbetsmarknad där oseriösa företag lättare kan etableras.

Nej till minimilöner

Försvara den svenska modellen med kollektivavtal

Världen
är större
än EU

Bild: Robert Nyberg

[folkrörelsen nej till eu]

Folkrörelsen Nej till EU:s 21:a kongress

Nej till EU:s aggressiva handelspolitik

Granskar man de 'frihandels-avtal' som EU genomdrivit så framträder mönstret där EU får exportera jordbruksvaror, verkstadsprodukter och tillträde till offentliga upphandlingar. Det avtalsslutande motpartslandet får å sin sida exportera sina starka varor – ofta obearbetade jordbruksprodukter och mineraler. Effekten av denna typ av marknadstillträdesavtal blir att EU:s bearbetade och starkt subventionerade jordbruksprodukter slår ut inhemsk matproduktion från småbruk medans stora exportproducerande jordbruk som inte ger lokal matsäkerhet gynnas.

EU:s och de rika ländernas väg till grön omställning går genom ökad användning av råvaror, energi och metaller. Detta ökar trycket på de fattiga länderna att tillåta exploatering av vildmark, hav och natur. EU kräver att de fattiga länderna och partnerskapsländer avreglerar sin offentliga sektor så att EU:s och internationella tjänsteföretag kan etablera sig och ta över stora delar av den offentliga servicen.

Patent- och immaterialrättigheter borgar för EU:s och de rika ländernas teknikmonopol och utgör ett solitt hinder för nödvändig tekniköverföring och utveckling. Detta missgynnar de fattiga ländernas egna inre marknad och ger stor arbetslöshet och migration. Det ger lägre skattekraft och sämre förutsättningar för samhällsutveckling och välfärd.

Det östliga partnerskapet syftar till att ensidigt vända och monopolisera handelsförbindelserna med EU och exkludera Ryssland. Detta bidrar till slitningar mellan östliga och västrikta ekonomiska intressen och bidrar till politisk instabilitet. En konfliktyta mot Ryssland byggs upp istället för kompatibla handelsmöjligheter där olika handelsintressen skulle kunna komplettera varandra och bidra till en fredlig utveckling och ömsesidig fördelar. Även Schweiz och Storbritannien har pressats hårt i förhandlingar om handelsavtal för att EU ska få sin vilja igenom.

Nej till EU:s handelspolitik

För en rättvis och fredlig handel

Försvara asylrätten!

EU-parlamentet och ledarna för medlemsländerna har i Europeiska rådet antagit förslag till ny flykting-pakt. Syftet är inte att öka mottagandet av antalet asylsökanden utan att standardisera mottagandet och asylprocessen samt införande av standardiserad snabbbehandling och gemensamt återsändande av dem som inte uppfyller EU:s standardiserade mottagningskrav. EU får sedan det yttersta ansvaret att fördela dem som beviljas asyl eller invandring. Samtidigt med detta arbetar EU för att bygga upp ett starkt och militariserat gränsskydd. Detta gränsskydd och avsaknaden av säkra flyktingvägar har kostat över 29 000 registrerade döda på medelhavet sedan 2014. Våldsanvändning vid gränser från EU:s gränsmyndighet Frontex ledde 2021 till 250 döda vid användande av så kallade push backs vilket först mörkades och sedan ledde till Frontex chef Leggeri avgick 2022.

EU:s flykting-pakt löser inte migrationsfrågan där de rika länderna genom hårda bestämmelser i frihandelsavtal tvingar de fattiga länderna att öppna sina hemmamarknader för de rika ländernas subventionerade varor och jordbruksprodukter vilket slår mot lokala producenter. De tvingas också öppna upp sina offentliga sektor för de rika ländernas tjänsteföretag ska kunna ta marknadsandelar. Inte heller löser asylpakten utfiskningen av haven runt Afrika som tar både livsmedel och arbeten från dessa länder. De ökande klimatförändringarna som till stor del orsakats av de rika länderna och försvårar de fattiga ländernas egen livsmedelsproduktion berörs inte i debatten om asylfrågor. EU:s restriktiva asylpolitik bidrar till ökad militarisering av de fattiga länderna när de tvingas hjälpa EU stoppa flyktingströmmar. Frågan är om de asylsökande som blir avvisade i det nya systemet kommer att söka nya osäkra och riskfyllda vägar.

Sveriges riksdag bör verka för att det upprättas lagliga vägar in till vårt land för de flyktingar som söker asyl enligt FN:s flyktingkonvention. Förslagsvis genom införandet av humanitära visum.

För en human flyktingpolitik – följ FN:s flyktingkonvention

Värna de mänskliga rättigheterna

[folkrörelsen nej till eu]

6 – 7 maj i Jönköping
Uttalanden

Sverige behöver ett starkt EU-motstånd!!

EU bestämmer en majoritet av svensk lagstiftning och därmed ytterst ramarna för det svenska samhället. Men i Sverige är EU en icke-fråga. Vid EU-inträdet såg man till att de EU-frågor som regeringen ska driva och behandla i Europeiska rådet och i EU:s ministerråd inte behandlas i riksdagens plenum utan i en EU-nämnd. Därmed blir många av frågorna inte föremål för debatt i riksdagens plenum. EU-direktiv som ska implementeras i svensk lag utreds oftast av en utredare som lägger förslag till riksdagen. Där behandlas frågan som om det vore en rent svensk inrikespolitisk fråga. Debatt om EU:s inflytande uteblir därför oftast.

EU tar över allt mer av nationell bestämmanderätt med exempel som:

- Instabila energipriser på grund av Sveriges medlemskap i EU:s energiunion
- Arbetstidslagstiftning
- Minimilöner
- Chat control
- Medielagstiftning
- EU-skatt på biogas

Sverige behöver ett starkt EU-motstånd för att en verklig debatt om EU:s påverkan på Sverige ska kunna föras. Sverige behöver ett EU-motstånd för att demokratin ska kunna upprätthållas med en livaktig offentlig debatt om vad som händer med vårt land med alla påbud från EU.

Folkomrösta om EU

Ja till Svexit

Om gruvor

Vättern är ett av Sveriges största reservoar av sötvatten – både för närliggande kommuner men kan även i krissituationer ha betydelse för större områden i Mellansverige. För att lösa klimatkrisen satsar nu EU på lösningar med ökat energi och råvaruinnehåll. Nu hotas Vättern av kortsiktiga behov av sällsynta jordartsmetaller. EU och starka intressen trycker på för att kunna starta gruvbrytning i Norra Kärr, en gruvbrytning som innebär långsiktiga risker för kvalitén på Vätterns dricksvatten. Lösningar på klimatkrisen som samtidigt förstör natur och viktiga resurser för mänskligt liv är inte hållbara.

Vättern hotas samtidigt av att försvaret och samarbetande Nato- och EU-partner ska få använda Vättern för skjut- och flygövningar. Ammunition kommer att ligga på botten och sprida metaller och gifter i Vätterns vatten. Trots att klimatförändringarnas ökar behoven av att säkra vattentillgångar även för ett land som Sverige så låter man hoten mot Vättern öka.

Nej till gruvbrytning i Norra Kärr

Nej till militära skjutövningar över Vättern

Foto: Marie Ericsson

Bild: Robert Nyberg

Stort genomslag för kampanjen mot Chat Control

Frågan om reglering av den digitala informationen har varit en het potatis ända sedan Dataskyddsförordningen (GDPR) tvingat oss att ständigt och jämt säga ja eller nej till cookies* på nätet. Det senaste året har EU snabbat på lagstiftningen när det gäller informationen på nätet och det mest kontroversiella projektet går under namnet Chat Control (samtalskontroll). Några driftiga killar i Göteborg insåg att det var dags att väcka opinion och lyckades med en omdiskuterad kampanj få upp frågan på agendan. Idag vill alla vara med och debattera Chat Control.

BAKGRUNDEN ÄR ATT EU-kommissionen har presenterat ett omfattande lagförslag för att kunna ta kontrollen över all digital information i unionen som går via data- och mobiltrafik. Det handlar om telefon- och videosamtal, onlineforum, e-post, molnlagring, synkroniserade word-dokument, chattappar (samtalsprogram), den här artikeln – allt ska registreras. Alla privata bilder, på familj eller intima bilder, ska kontrolleras. Alla samtal även med en psykolog eller en jurist, politisk aktivitet, affärshemligheter, uppfinningar med mera, kommer vara föremål för övervakning och med full möjlighet att avlyssnas. Visselblåsare kommer att kunna spåras.

Förslaget omfattar även krypterad trafik. Enligt EU-kommissionen är syftet att upptäcka och förhindra barnpornografi och grooming**, men systemet går lätt att använda också för helt andra syften, som att spionera på medborgarna. Journalistförbundet flaggar för att Chat Control hotar källskyddet.

ATT FRÅGAN NU förts upp på dagordningen kan tillskrivas några killar i Göteborg, som driver företaget Mullvad där de tillhandahåller VPN-servrar*** och webbläsare.

Plötsligt fanns de där i gatubilden på reklamskärmar, banderoller och på stationerna i tunnelbanan, de stora färgglada affischerna med budskapet Stoppa Chat Control.

– Det var ju ingen som gjorde något, så vi tyckte att något måste göras berättar Daniel Berntsson, grundare och ägare till Mullvad VPN. Han berättar att annonskampanjen, som de själva stod bakom förutom storbilsreklamen, också bestod av en webbkampanj och en digital broschyr, som kunde spridas till allmänhet, politiker och medier. Han känner sig nöjd med genomslaget för annonskampanjen.

– Det är ett ogenomtänkt förslag och en slappt skriven lag, med en text som är svår att förstå. Daniel tror att lagen snarast blir kontraproduktiv då fel sorts människor kan komma att söka sig till jobben som kontrollanter. Användandet av AI (Artificiell Intelligens)-teknik för att avlyssna 10.000-tals människor ökar

dessutom risken att göra felbedömningar, som kan leda till godtyckliga anklagelser och avstängningar. Lagförslaget Chat control bryter mot Europakonventionen, mot EU:s rättighetsstadga och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, som säger att alla har rätt till ett privatliv och privat korrespondens.

– Den här lagen ska ju bara bort helt och hållet, tycker Daniel.

Marie Ericsson

Läs mer om Chat Control på: <https://mullvad.net/sv/chatcontrol>

**En webbkaka ofta benämnd cookie, är en liten datafil som en webbserver sparar i en webbplatsbesökarens dator. Genom att kakans innehåll skickas tillbaka med varje förfrågan till webbplatsen är det möjligt för servern att hålla reda på besökarens preferenser eller identitet*

***en vuxen tar sexuell kontakt med ett barn.*

****Virtuellt privat nätverk – en teknik som används för att skapa säkra förbindelser i ett datornätverk.*

NYHETER I KORTHET

Aktionsplan för Europeisk Demokrati

EU har många initiativ på gång och det är svåröverskådligt att följa dem alla. Ett sådant är en Aktionsplan för Europeisk Demokrati (European Democracy Action Plan). Planen skall utformas för att ge medborgarna mer inflytande och bygga flera motståndskraftiga demokratier inom hela EU som gynnar fria och rättvisa val, stärkta friheter för media och som bekämpar desinformation.

När EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen i december 2020 presenterade initiativet sade hon: "Med de digitala revolutionerna på gång måste medborgarna kunna göra val där åsikter kan uttryckas fritt. Fakta måste skiljas ut från fiktioner, fria medier och civilsamhället måste kunna delta i en öppen debatt, fri från ondskefull inblandning. Därför agerar EU för att göra våra demokratier mer motståndskraftiga".

EU-kommissionen har fått i uppdrag att föreslå åtgärder för aktionsplanen och skall 2023, ett år före EU-parlamentsvalet, beskriva genomförandet av planen.

Jan-Erik Gustafsson

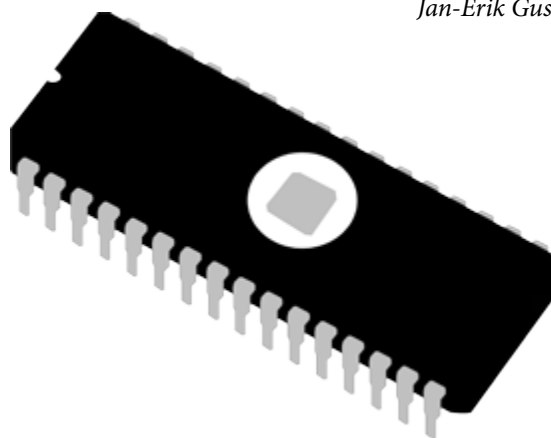
Foto: Sandro Halank

Ursula von der Leyen

Satsning på halvledare i EU

EU oroas över att man främst köpa halvledare från Sydasiens. Idag producerar EU bara nio procent av sitt behov av halvledare. EU:s medlemsländer och parlamentet nådde därför i april en uppgörelse om stora miljardsatsningar för produktion och utveckling av halvledare inom EU för sin industri och digitaliseringspolitik (Sakernas internet). Det svenska ordförandeskapet i ministerrådet uttalade efter förhandlingarna att "Paketet kommer att lyfta det europeiska ekosystemet för halvledare och vara en viktig del i stärkandet av EU:s konkurrenskraft på global nivå". Uppgåelsen förväntas inbringa cirka 490 miljarder kronor i offentliga och privata medel för satsning på halvledarproduktion. Energi- och näringslivsminister Ebba Busch ser uppgörelsen som ett viktigt steg "i den gröna och digitala omställningen" och säger att det är en "revolution i den viktiga halvledarsektorn".

Jan-Erik Gustafsson

Ingen satsning på kultur under Sveriges ordförandeskap

Kultur är ingen prioriterad fråga för Sverige under ordförandeskapet. Jeremy Lambert som arbetar för Bozar Centre for fine arts i Bryssel säger till Svenska Dagbladet den 14 april att Sverige har överhuvudtaget inget officiellt kulturprogram att presentera. Det är annars brukligt att ordförandelandets kultur brukar lanseras i Bryssel. Lambert säger att han förgäves försökt få medfinansiering för en utställning med svenska konstnärer och föreslagit en konsert för att markera invigning och avslutning av det svenska ordförandeskapet, men att det inte funnits något intresse. EU-minister Jessica Roswall säger att kulturen inte tillhör kärnverksamheten och har därför inte prioriteras av riksdagens partier och hon hänvisar till en väldigt orolig omvärld med ekonomisk kris och krig i Europa.

Jan-Erik Gustafsson

EU:s fredsfacilitet finansierar militärt stöd

MARS 2022 ANTOG EU-ledarna ett beslut om inrättandet av den Europeiska fredsfaciliteten (EPF). Denna är allt annat än fredsbefrämjande och möjliggör enligt Europeiska rådets hemsida ”finansiering av operativa insatser som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP).

FACILITETEN LIGGER UTANFÖR EU:s ordinarie budget, som inte tillåter operativa insatser som vapensändningar och ammunition till andra länder. Medlemsländerna finansierar EPF med hjälp av som det heter ”fördelningsnyckel grundad på bruttonationalinkomsten (BNI)”. Medlemsländer som deltar i GSPF-operationer förväntas stå för en större del av kostnaderna, men kan få kompenserande medel med upp till 86 procent enligt Politico ur den Europeiska fredsfaciliteten. Vissa gemensamma kostnader finansieras direkt ur faciliteten. I dagsläget har Europeiska rådet fastställt ett finansiellt tak för faciliteten till 7 979 euro (cirka 85-90 miljarder kronor) till och med 2027, men det förs diskussioner om att öka på den ytterligare.

Till en början har faciliteten främst använts till att finansie-

ligare 500 miljoner euro, utgör ännu ett bevis på att vi står fast vid vårt stöd till den ukrainska försvarsmakten, för att den skall kunna försvara landet mot en tilltagande olaglig aggression. Rysslands senaste urskillningslösa attacker mot ukrainska civila och civil infrastruktur, utgör ytterligare ett bevis på landets fullständiga brist på respekt för mänskliga rättigheter och internationell rätt. EU kommer att stödja Ukraina så länge det behövs”.

NÄR EU-LEDARNA MÖTTES i rådet den 20 mars enades man om ett ytterligare så kallade trespårigt förslag att militärt stödja Ukraina som lagts fram av Borell och kommissionären för den inre marknaden, Thierry Breton. Ledarna beslutade att

1. avsätta en miljard euro till länder som tar av sina egna lager av ammunition, för att ge till Ukraina
2. skapa en EU-gemensam upphandling av ammunition till en beräknad kostnad av en miljard euro, som skall skänkas till Ukraina
3. samt stimulera den europeiska försvarsindustrin att öka vapenproduktionen.

När Breton var i Stockholm den tredje maj förslog han, å EU-kommissionens vägnar, att ge fem miljarder euro i direkt EU-stöd, för att stötta EU:s ammunitionsproduktion. Målet är att fylla på de egna lagren i EU, men framför allt för att kunna bistå Ukraina. ”Fabrikerna finns där. Det handlar bara om att få fart på produktionen”, sa han till Svenska Dagbladet. På en pressträff i Helsingfors samma dag, med de nordiska statsministern och Ukrainas president Volodymyr Zelenskij, välkomnade det svenska ordförandeskapet, genom Ulf Kristersson, Bretons förslag med: ”Det

är existentiellt. Ukraina kämpar bara inte för sin egen frihet, även vår frihet”. Zelenskij tackade Sverige och sa att ”Svenska stridsvagnar räddar redan liv i Ukraina”. I en intervju, med Överbefälhavare Micael Bydén i Svenska Dagbladet den 22 maj, skriver tidningen att enligt regeringen har Sverige skickat militär materiel till Ukraina för drygt 17 miljarder kronor. Det sägs att det militära biståndet gått från enklare utrustning till tyngre vapensystem, som artillerisystemet Archer och stridsvagn 122 med tillhörande utbildning och underhåll.

FRÅN EU:S OCH FRÅN SVERIGES horisont, som ordförandeland i EU, verkar diplomatiska förhandlingar, för att få slut på Ukrainakriget, vara otänkbart.

”CC-BY-4.0: © European Union 2019 – Source: EP”.

ra aktiva militära operation i ett antal afrikanska länder och områden, som Afrikas Horn, Somalia, Mali, Centralafrikanska republiken Moçambique, Niger, men också Bosnien och Hercegovina (se även Kritiska EU-fakta 4 - 2022).

Men på senare tid har faciliteten inriktats på att stödja militära operationer i Ukraina. Av ett pressmeddelande, från den Europeiska rådet den 17 oktober 2022, framgår att EU bidragit med totalt 3.1 miljarder euro till den ukrainska regeringen i sex olika paket ”för att åstadkomma dödligt våld i defensiva syften”.

EU:S UTRIKESCHEF JOSEP BORELL motiverade det sjätte bidraget med: ”Att EU:s medlemsländer tillhandahåller ytter-

Jan-Erik Gustafsson

Ukrainsk spannmålsexport skapar problem i EU

UKRAINA ÄR EN av världens viktigaste spannmålsproducenter. Efter det att Ukrainakriget utlöstes i februari 2022, har exporten via Svarta Havet minskat kraftigt. För att underlätta exporten slopade EU den femte juni förra året, under ett år, alla tull- och kvotbegränsningar för genomförelse av spannmål via EU-länder till den globala marknaden. Men det mesta av billiga spannmålsprodukter blev kvar i angränsande östeuropeiska länder.

Det har lett till att bönder i Polen, Ungern, Rumänien, Slovakien och Bulgarien, som de ser det, drabbats av orättfärdig konkurrens och länderna blockerade i april all export av ukrainska jordbruksprodukter. Den polske premiärministern Mateusz Morawiecki begärde den 28 april att EU-kommissionen måste kontrollera, om den ukrainska exporten av jordbruksprodukter uppfyller EU-standard, då Polen försöker skydda sin ekonomi från "destabilisering" orsakad av billiga jordbruksprodukter från Ukraina. Han sa till en polsk radiokanal att "vi önskar få en tillförlitlig bekräftelse på vilken inverkan dessa produkter har på den polska marknaden de senaste månaderna och risken för fortsatt destabilisering i framtiden". Några dagar tidigare sade den slovakiske jordbruksministern Samuel Vlčan till landets nyhetsbyrå TASR att slovakiska bönder hade förlorat 200 miljoner euro på införseln av ukrainska jordbruksprodukter och att de infört säkerhetsåtgärder längs gränsen. Redan tidigare har Slovakien stoppat all införsel av spannmål och mjöl från Ukraina då man funnit farliga pesticider i produkterna.

TILL EN BÖRJAN kritiserade EU-kommissionen stoppet av exporten, eftersom ett EU-land inte ensidigt kan införa tull- och

kvotbegränsningar, men kommissionen beslöt, för att lugna ned känslorna, att avsätta 100 miljoner euro i ett stödpaket till bönder i de fem länderna, varav Polen förväntas få 40 miljoner euro.

En talesperson för det ukrainska utrikesdepartementet, Oleg Nikolenko, har på Facebook framfört ståndpunkten att restriktioner av exporten är "ytterst oacceptabelt" och att "sådana restriktioner, av vilket skäl som helst, inte är i överensstämmelse med EU:s associationsavtal med Ukraina och principer och normer på EU:s inre marknad".

SAMMA DAG SOM den polske premiärministerns framförde sitt ställningstagande ovan, twittrade EU:s handelskommissionär Valdis Dombrovskis att "EU-kommissionen hade nått en principiell uppgörelse med Bulgarien, Ungern, Polen, Rumänien och Slovakien om ukrainska jordbruksprodukter. Vi har hanterat svårigheterna för både bönderna i angränsande EU-länder som i Ukraina". Uppgåelsen omfattar tillbakadragandet av alla exportrestriktioner som införts, ett stödpaket på 100 miljoner euro till de fem EU-ländernas bönder, samt inte närmare förklarade "nödsäkerhetsåtgärder" för de ukrainska stapelprodukterna vete, majs, raps och solrosfrön, men som troligen innebär att dessa stapelprodukter kommer att stoppas, om de inte transporteras vidare utifrån de fem länderna. Det är också oklart, när detta skrivs, om beslutet om tullfriheten kommer att förlängas i juni, vilket är föremål för godkännande i EU-parlamentet och EU-länderna.

Posttidning B

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

**Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,
413 04 Göteborg**

GALLERIET/Robert Nyberg

